

DOI: [https://doi.org/10.25140/2411-5215-2023-2\(34\)-204-214](https://doi.org/10.25140/2411-5215-2023-2(34)-204-214)

УДК 657.1

JEL Classification: M40; M41; M49

Олена Бірюк

кандидат економічних наук, доцент,
професор кафедри бухгалтерського обліку та консалтингу
Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана (Київ, Україна)

E-mail: biriuk.olena@kneu.edu.ua. **ORCID:** <https://orcid.org/0000-0001-6784-3035>

Михайло Коцупатрий

кандидат економічних наук, професор,
професор кафедри бухгалтерського обліку та консалтингу
Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана (Київ, Україна)

E-mail: apk_kneu@ukr.net. **ORCID:** <https://orcid.org/0000-0001-5528-3210>

Валентина Гливенко

кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки, обліку і оподаткування
Національний університет «Чернігівська політехніка» (Чернігів, Україна)

E-mail: glivenkovv@meta.ua. **ORCID:** <https://orcid.org/0000-0002-4590-3567>

ОБЛІКОВЕ ВІДОБРАЖЕННЯ ЗМЕНШЕННЯ СТАТУТНОГО КАПІТАЛУ У ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВАХ

У статті розглянуто порядок і методику відображення в бухгалтерському обліку зменшення статутного (складеного) капіталу у фермерських господарствах через різні причини, включаючи і ліквідацію господарства. Запропоновано методику визначення загальної вартості майна фермерського господарства, яке враховується при виплаті загальної частки в майні господарства вибулому члену фермерського господарства. Для цього запропоновано два нових поняття – загальна частка члена фермерського господарства у статутному капіталі і загальна частка члена господарства у майні фермерського господарства. Запропоновано варіант облікового відображення виплат вибулим членам загальної частки у майні господарства і загальної частки у статутному капіталі в умовах функціонування фермерського господарства, а також при його ліквідації.

Ключові слова: фермерське господарство; зменшення статутного (складеного) капіталу; загальна частка члена фермерського господарства у статутному капіталі; загальна частка члена господарства у майні фермерського господарства; ліквідація фермерського господарства.
Табл.: 4. Бібл.: 9.

Постановка проблеми. У сучасній економіці України аграрний сектор посідає важливе місце. Фермерські господарства виконують важливу функцію щодо забезпечення продовольчої безпеки країни, розвитку сільських територій та створення робочих місць. Стабільний розвиток фермерських господарств забезпечується як зовнішніми, так і внутрішніми чинниками, серед яких є наявність власного капіталу в достатньому розмірі. Статутний капітал як основа власного капіталу фермерських господарств сприяє забезпеченню

фінансової стійкості й ефективного управління цими суб'єктами господарювання. Звичайна діяльність фермерських господарств пов'язана із рухом їхнього статутного капіталу, тобто рухом членів фермерських господарств.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Науковці, які досліджують питання щодо організації та методики обліку у фермерських господарствах, здебільшого приділяють увагу питанням, що пов'язані з особливостями законодавчо-нормативного регулювання бухгалтерського обліку [1], формування облікової політики [2], організації обліку та оподаткування [3], організації обліку доходів і витрат [4]. При цьому питанню щодо облікового відображення статутного (складеного) капіталу, зокрема зменшення статутного капіталу у фермерських господарствах не було приділено достатньої уваги.

Виділення недосліджених частин загальної проблеми. При дослідженні порядку й методики відображення в бухгалтерському обліку статутного (складеного) капіталу у фермерських господарствах особливої актуальності набуває саме питання зменшення статутного капіталу за різними причинами, включаючи й ліквідацію господарства через нормативно-правове не врегулювання. Законом України «Про фермерське господарство» [5] не передбачено конкретних напрямків зменшення статутного капіталу фермерських господарств, які мають статус юридичної особи. Лише у ст. 20 Закону вказується, що член фермерського господарства має право на отримання частки майна господарства в разі припинення членства у фермерському господарстві або при його ліквідації.

Проведеними дослідженнями встановлено, що в практичній діяльності фермерських господарств спостерігаються напрями зменшення розміру статутного капіталу – внаслідок припинення членства у фермерському господарстві (за різними причинами), зменшення часток членів фермерського господарства у статутному капіталі та внаслідок припинення діяльності самого фермерського господарства.

Мета статті. Враховуючи вищезазначене, метою статті є дослідження облікового відображення зменшення статутного капіталу у фермерських господарствах за вищевказаними напрямками та надання пропозицій щодо його вдосконалення.

Виклад основного матеріалу. За наявності підстав голова фермерського господарства приймає вмотивоване рішення з рекомендацією загальними зборами щодо припинення членства у фермерському господарстві. Загальні збори членів фермерського господарства приймають рішення про припинення членства у фермерському господарстві з урахуванням рекомендації голови фермерського господарства. Водночас загальними зборами членів фермерського господарства приймаються зміни до статуту фермерського господарства (щодо розміру статутного капіталу й часток членів у ньому), які підлягають державній реєстрації в загальнозстановленому порядку.

Необхідно зауважити, що статут фермерського господарства має містити положення про умови й порядок виходу членів із фермерського господарства, умови та порядок повернення вкладів (внесків) до статутного капіталу вибулим членам господарства.

Повернення члену фермерського господарства його загальної частки у статутному капіталі здійснюється у розмірі, не більшому за загальну суму вкладів (внесків) (при утворенні господарства, при вступі до фермерського господарства, при подальшому функціонуванні господарства), що обліковувалися у складі статутного капіталу фермерського господарства.

Заслуговує на увагу те, що строк та інші умови повернення члену фермерського господарства його загальної частки в статутному капіталі встановлюється статутом фермерського господарства, проте строк повернення зазначеної частки згідно чинного законодавства не може перевищувати одного року.

На підставі проведених досліджень ми дійшли висновку, що в практичній діяльності фермерських господарств необхідно застосовувати два поняття:

- загальна частка члена господарства у статутному капіталі;
- загальна частка члена господарства у майні фермерського господарства.

За своєю економічною сутністю і складом загальна частка члена фермерського господарства у майні господарства є категорією ширшою, ніж загальна частка члена господарства у його статутному капіталі.

Так, загальна частка члена фермерського господарства складається із вкладів (внесків), що обліковуються у складі статутного капіталу господарства.

Водночас сучасне законодавство не дає офіційного тлумачення поняття загальна частка члена фермерського господарства у майні господарства, а лише відмічає, що строки та інші умови повернення члену господарства його загальної частки у майні фермерського господарства встановлюються Статутом фермерського господарства.

Ми вважаємо, що майном для розподілу між членами фермерського господарства є чисті активи господарства. Це вартість активів фермерського господарства за вирахуванням його зобов'язань, фактично це сума власного капіталу господарства. До чистих активів господарства відносять статутний капітал, капітал у дооцінках, резервний капітал, додатковий капітал та нерозподілений прибуток.

Таким чином, вартість майна фермерського господарства, яке потенційно може розподілятися між членами господарства, може складатися із суми капіталу в дооцінках, додаткового капіталу, резервного капіталу та нерозподілених прибутків. За наявності у фермерського господарства непокритих збитків їх сума зменшує облікову вартість майна до розподілу. Як виняток у нерентабельних фермерських господарствах сума непокритих

збитків може навіть перевищувати розмір статутного капіталу господарства. Базою для розподілу майна фермерського господарства між його членами є сума вкладів (внесків) членів фермерського господарства до його статутного капіталу.

Необхідно зауважити, що конкретну методику розподілу майна фермерського господарства між його членами та методику визначення загальної вартості майна має передбачати статут конкретного фермерського господарства.

Членство у фермерському господарстві припиняється в разі добровільного виходу на підставі поданої заяви; несплати вкладів (внесків) у встановленому статутом фермерського господарства порядку; припинення трудової участі в господарській діяльності фермерського господарства та ліквідації фермерського господарства як юридичної особи.

У разі добровільного виходу з фермерського господарства член господарства має право на повернення своєї частки у майні фермерського господарства (включаючи частку в статутному капіталі) натурою, грошовими коштами або цінними паперами відповідно до їхньої вартості на момент виходу.

Необхідно зауважити, що загальна частка в майні фермерського господарства, що перевищує частку у статутному капіталі, виплачується вибулим членам, як правило, за рахунок коштів нерозподіленого прибутку. Такі виплати відповідно до вимог Податкового кодексу України оподатковуються податком на доходи громадян та військовим збором.

Повернення вкладів (внесків) до статутного капіталу фермерського господарства вибулим членам згідно з чинним податковим законодавством не оподатковуються.

Переважно повернення загальної частки в майні фермерського господарства вибулому члену господарства здійснюється після державної реєстрації змін до Статуту фермерського господарства щодо розміру статутного капіталу й часток членів господарства.

В окремих випадках фермерське господарство може виплачувати вибулому члену господарства загальну частку у статутному капіталі до державної реєстрації змін у статуті фермерського господарства щодо розміру статутного капіталу і часток його членів у статутному капіталі. У такому разі для обліку вилученої частки у статутному капіталі фермерського господарства використовують рахунок 45 «Вилучений капітал» [6] субрахунок 452 «Вилучені вклади і паї».

Кореспонденція рахунків з обліку зменшення статутного капіталу фермерського господарства в результаті виходу із членства після державної реєстрації змін у Статуті фермерського господарства (запропонований варіант) наведена в табл. 1.

Таблиця 1

Кореспонденція рахунків з обліку зменшення статутного капіталу фермерського господарства в результаті виходу із членства одного із членів господарства після державної реєстрації змін у Статуті фермерського господарства (запропонований варіант)

Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
	дебет	кредит
1. Зареєстровано зміни до Статуту фермерського господарства щодо розміру статутного капіталу і часток членів господарства. Нараховано вибулому члену, що припинив своє членство у фермерському господарстві, вартість вкладу (внесків) до статутного капіталу господарства	403	672
2. Нараховано вибулому члену, що припинив своє членство у фермерському господарстві, загальну частку у майні господарства, що перевищує загальну частку у статутному капіталі:		
– загальна сума	443	672
– податок на доходи фізичних осіб	672	641
– військовий збір	672	642
3. Погашено заборгованість вибулому члену, що припинив своє членство у фермерському господарстві, за загальною часткою у майні господарства:		
– грошовими коштами	672	30,31
– основними засобами	131 286 943 672 712	10 10 286 712 641
– нематеріальними активами (включаючи майнове право і право користування земельними ділянками)	133 286 943 672 712	12 12 286 712 641
– довгостроковими біологічними активами тваринництва	134 213 901 672 701	164 164 213 701 641
– виробничими запасами	943 672 712	20 712 641
– готовою продукцією	901 672 701	27 701 641
– цінними паперами	971 672	14,35 741

За рішенням загальних членів фермерського господарства в окремих випадках господарство може виплачувати вибулому члену загальну частку у статутному капіталі до державної реєстрації змін у статуті. Загальна частка у майні фермерського господарства, що перевищує загальну частку вибулого члена господарства у статутному капіталі, може бути виплачена після реєстрації змін у статуті протягом строку, указанного в статуті фермерського господарства. Кореспонденція рахунків із виплати таких часток вибулому члену господарства наведена в табл. 2.

Таблиця 2

Кореспонденція рахунків з обліку зменшення статутного капіталу фермерського господарства в результаті виходу із членів господарства до державної реєстрації змін в Статуті фермерського господарства (запропонований варіант)

Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
	дебет	кредит
1	2	3
1. Нараховано вибулому члену, що припинив своє членство у фермерському господарстві загальну частку у статутному капіталі господарства	452	672
2. Погашено заборгованість вибулому члену господарства за загальною часткою у статутному капіталі фермерського господарства грошовими коштами	672	30,31
3. Зареєстровано зміни до Статуту фермерського господарства щодо розміру статутного капіталу і часток членів господарства	403	452
4. Нараховано вибулому члену, що припинив своє членство у фермерському господарстві, загальну частку у майні господарства, що перевищує загальну частку у статутному капіталі господарства:		
– загальна сума	443	672
– податок на доходи фізичних осіб	672	641
– військовий збір	672	642
5. Погашено заборгованість вибулому члену, що припинив своє членство у фермерському господарстві, загальну частку у майні господарства, що перевищує загальну частку у статутному капіталі господарства:		
– грошовими коштами	672	30,31
– основними засобами	131	10
	286	10
	943	286
	672	712
	712	641
– виробничими запасами	943	20
	672	712
	712	641

Закінчення табл. 2

1	2	3
– поточними біологічними активами тваринництва	901	213
	672	701
	701	641
– готовою продукцією	901	27
	672	701
	701	641

У процесі господарській діяльності фермерських господарств мають місце випадки зменшення обсягу діяльності внаслідок різних причин. У такому разі накопичений статутний капітал недостатньо використовується і виникає об'єктивна необхідність у зменшенні його розміру. Відповідно до Статуту загальні збори членів фермерського господарства можуть прийняти рішення про зменшення розміру статутного капіталу і, відповідно, загальних часток членів у статутному капіталі з обов'язковою державною реєстрацією змін у Статуті фермерського господарства в загальновстановленому порядку. Кореспонденція рахунків з обліку зменшення статутного капіталу фермерського господарства внаслідок зменшення загальних часток членів господарства у статутному капіталі наведена в таблиці 3.

Таблиця 3

Кореспонденція рахунків з обліку зменшення статутного капіталу внаслідок зменшення загальних часток членів фермерського господарства у статутному капіталі після змін у Статуті фермерського господарства (запропонований варіант)

Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
	дебет	кредит
1. Зареєстровано зміни до Статуту фермерського господарства щодо розміру статутного капіталу і часток членів господарства. Нараховано заборгованість членам фермерського господарства на суму зменшення їх часток у статутному капіталі господарства	403	672
2. Погашено заборгованість членам фермерського господарства на суму зменшення їх часток у статутному капіталі господарства грошовими коштами	672	30,31

Відповідно до ст. 35 Закону України «Про фермерське господарство» припинення діяльності фермерського господарства відбувається у разі

- реорганізації фермерського господарства;
- самоліквідації фермерського господарства;
- визнання фермерського господарства банкрутом;
- якщо не залишається жодного члена фермерського господарства або його спадкоємця, який бажав би продовжити діяльність господарства [5].

Порядок ліквідації фермерського господарства і спрямування коштів на задоволення вимог кредиторів та членів господарства встановлений Кодексом України з процедур банкрутства [7].

Відповідно до законодавчих актів при самоліквідації фермерського господарства або визнанні його банкрутом вимоги в майні господарства задовольняються в останню чергу.

Водночас у законні відмічається, що майно, що залишилося після задоволення вимог кредиторів, розподіляється між членами фермерського господарства відповідно до його Статуту.

За результатами проведених досліджень встановлено три варіанти відображення в обліку зменшення статутного капіталу фермерських господарств при самоліквідації або при визнанні його банкрутом після задоволення вимог кредиторів:

- загальна вартість майна перевищує розмір статутного капіталу фермерського господарства;
- загальна вартість майна менша, ніж розмір статутного капіталу фермерського господарства;
- взагалі відсутнє майно для задоволення вимог членів господарства щодо часток у статутному капіталі фермерського господарства.

У разі, коли загальна вартість майна, що залишилося після задоволення вимог кредиторів, перевищує розмір статутного капіталу ліквідованого фермерського господарства, то кореспонденція рахунків з обліку виплати членам господарства, загальної частки у статутному капіталі і загальної частки у майні господарства, що перевищує загальну частку у статутному капіталі, подібна тій, яка наведена при виплаті часток вибулому члену, що припинив своє членство у фермерському господарстві (табл. 1).

Необхідно зауважити, що при ліквідації фермерського господарства як юридичної особи працює ліквідаційна комісія. Тому внесення змін до Статуту фермерського господарства щодо змін розміру статутного капіталу і часток членів господарства у статутному капіталі не проводять.

Якщо загальна вартість майна, що залишилося після задоволення вимог кредиторів менша, ніж розмір статутного капіталу ліквідованого фермерського господарства, то членам їх загальної частки у статутному капіталі фермерського господарства (табл. 4).

Таким чином, після відображення вказаних господарських операцій завершальний ліквідаційний баланс не містить жодної суми, тобто обнулюється.

Таблиця 4

Кореспонденція рахунків з обліку зменшення статутного капіталу фермерського господарства внаслідок його ліквідації у разі наявності майна менше розміру статутного капіталу (запропонований варіант)

Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
	дебет	кредит
1. Нараховано заборгованість членам фермерського господарства на частину суми загальної частки у статутному капіталі господарства в межах наявності майна для задоволення вимог членів господарства	403	672
2. Погашено заборгованість членам фермерського господарства на частину суми загальної частки у статутному капіталі господарства в межах наявності майна для задоволення вимог членів господарства грошовими коштами	672	30,31
3. Після задоволення всіх вимог кредиторів (включаючи і членів фермерського господарства) списуються нерозподілені збитки за рахунок залишкової частини статутного капіталу господарства	403	442

У разі банкрутства фермерського господарства може скластися така ситуація, за якої наявного майна не вистачає не лише для задоволення членів господарства у поверненні загальної частки до статутного капіталу, а й для задоволення вимог більшості кредиторів. У такому випадку у проміжному ліквідаційному балансі залишається лише дві статті – статутний капітал і непокриті збитки. Непокриті збитки списуються за рахунок статутного капіталу – дебет субрахунку 403 «Інший зареєстрований капітал» і кредит субрахунку 442 «Непокриті збитки». Після вказаних записів завершальний ліквідаційний баланс не міститиме жодної суми за всіма статтями.

Висновки і пропозиції. Запропонований варіант бухгалтерського відображення зменшення статутного капіталу в фермерських господарствах (юридичних особах) враховує положення законодавчих актів України й нормативно-правових актів з бухгалтерського обліку та фінансової звітності та може використовуватися в практичній діяльності фермерських господарств.

Водночас заслуговують на увагу подальші дослідження щодо економічної сутності поняття «складений капітал» з метою внесення пропозицій щодо удосконалення редакції Закону України «Про фермерське господарство».

Список використаних джерел

1. Кварцхава О. В. Проблеми законодавчо-нормативного регулювання бухгалтерського обліку в фермерських господарствах / О. В. Кварцхава // Ефективна економіка. – 2014. – № 8. – Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3243>.
2. Коваль Л. В. Особливості формування облікової політики у фермерських господарствах / Л. В. Коваль // Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики. – 2018. – № 5. – С. 113-123. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efmarpr_2018_5_11.
3. Маркус О. Організація обліку та оподаткування фермерських господарств / О. Маркус, Ю. Колесник // Молодий вчений. – 2020. – №10 (86). – С. 219-222. – Режим доступу: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2020-10-86-46>.

4. Васильєва В. Г. Особливості організації обліку доходів і витрат у фермерських господарствах / В. Г. Васильєва, О. В. Коновалова, К. В. Січева // Економічний простір. – 2019. – № 148. – С. 116-128. – Режим доступу: <http://prostir.pdaba.dp.ua/index.php/journal/article/view/156>.

5. Про фермерське господарство [Електронний ресурс] : Закон України від 19.06.2003 року № 973-IV. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/973-15#Text>.

6. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій [Електронний ресурс] : Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 № 291. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#Text>.

7. Кодекс України з процедур банкрутства [Електронний ресурс] від 18.10.2018 року № 2597-VIII. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2597-19#n1753>.

8. Господарський кодекс України [Електронний ресурс] від 16.01.2003 року № 436-IV. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>.

9. Цивільний кодекс України [Електронний ресурс] від 16.01.2003 року № 435-IV. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>.

References

1. Kvartzhava, O.V. (2014). Problemy zakonodavcho-normatyvnoho rehulivannia bukhalterskoho obliku v fermerskykh hospodarstvakh [Problems of legislative and regulatory regulation of accounting in farms]. *Efektivna ekonomika – Efficient Economy*, (8). <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3243>.

2. Koval, L.V. (2018). Osoblyvosti formuvannia oblikovoi polityky u fermerskykh hospodarstvakh [Peculiarities of accounting policy formation in farms]. *Ekonomika. Finansy. Menedzhment: aktualni pytannia nauky i praktyky – Economics. Finances. Management: topical issues of science and practice*, (5), 113-123. http://nbuv.gov.ua/UJRN/efmapnp_2018_5_11.

3. Markus, O., & Kolesnyk, Y. (2020). Orhanizatsiia obliku ta opodatkovannia fermerskykh hospodarstv [Organization of accounting and taxation of farms]. *Molodyi vchenyi – Young scientist*, 10(86), 219-222. DOI: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2020-10-86-46>.

4. Vasilyeva, V., Konovalova, O., & Sicheva, K. (2019). Osoblyvosti orhanizatsii obliku dokhodiv i vytrat u fermerskykh hospodarstvakh [Features of organization of income accounting and expenses in farmers]. *Ekonomichnyi prostir – Economic Scope*, (148), 116-128. <http://prostir.pdaba.dp.ua/index.php/journal/article/view/156>.

5. Pro fermerske hospodarstvo [On Farming], Law of Ukraine № 973-IV. (2003, June 19). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/973-15#Text>.

6. Instruktziia pro zastosuvannia Planu rakhunkiv bukhalterskoho obliku aktyviv, kapitalu, zoboviazan i hospodarskykh operatsii pidpriemstv i orhanizatsii [Instructions on the application of the Plan of accounts for the accounting of assets, capital, liabilities and business operations of enterprises and organizations], Order of the Ministry of Finance of Ukraine № 291 (1999, November 30). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#Text>.

7. Kodeks Ukrainy z protsedur bankrutstva [Code of Ukraine on Bankruptcy Procedures] № 2597-VIII. (2018 October 18). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2597-19#n1753>.

8. Hospodarskyi kodeks Ukrainy [Commercial Code Ukraine] № 436-IV. (2003, January 16). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>.

9. Tsyvilnyi kodeks Ukrainy [Civil Code of Ukraine] № 435-IV. (2003, January 16). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>.

Отримано 20.04.2023

UDC 657.1

Olena Biriuk

Ph.D. in Economics, Associate Professor,
Professor of the Department of Accounting and Consulting
Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman (Kyiv, Ukraine)
E-mail: biriuk.olena@kneu.edu.ua. **ORCID:** <https://orcid.org/0000-0001-6784-3035>

Mykhailo Kotsupatryi

Ph.D. in Economics, Professor, professor of the Department of Accounting and consulting
Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman (Kyiv, Ukraine)
E-mail: apk_kneu@ukr.net. **ORCID:** <https://orcid.org/0000-0001-5528-3210>

Valentyna Hlyvenko

Ph.D. in Economics, Associate Professor,
Associate Professor of the Department of Economics, Accounting, and Taxation
Chernihiv Polytechnic National University (Chernihiv, Ukraine)
E-mail: glivenkovv@meta.ua. **ORCID:** <https://orcid.org/0000-0002-4590-3567>

**ACCOUNTING TREATMENT OF A DECREASE
IN AUTHORIZED CAPITAL IN FARMS**

In the modern economy of Ukraine, the agricultural sector holds significant importance. Farms play a crucial role in ensuring the country's food security, developing rural areas, and creating employment opportunities. The stable development of farms is supported by external and internal factors, with one key element being sufficient equity capital.

Authorized capital serves as the foundation of the equity capital of farms, contributing to their financial stability and effective management. The regular operations of farms involve movement in their authorized capital, reflecting the changes in their membership.

The article discusses the procedures and methodologies for accounting for the reduction of authorized (registered) capital in farms due to various reasons, including the liquidation of the enterprise. It proposes a method for determining the total value of the farm's assets, which is taken into consideration when distributing the departing member's share in the farm's assets. For this purpose, two new concepts are introduced: the member's overall share in the authorized capital and the member's overall share in the farm's assets. The article also suggests an accounting approach for recording payments to departing members based on their overall share in the farm's assets and statutory capital during the functioning of the farm and its liquidation.

The proposed version of the accounting display of the reduction of authorized capital in farms (legal entities) takes into account the provisions of legislative acts of Ukraine and regulatory legal acts on accounting and financial reporting and can be used in the practical activities of farms.

Keywords: agricultural farm; decrease in authorized capital; the total share of a farm member in the authorized capital; the total share of a farm member in the farm's assets; farm liquidation.

Table: 4. References: 9.